

Grundgeving fyri Vinnuátakið 2021.

Seinasta hálvannað árið hevur heimurin ligið stillur. Fólk hava sitið heima, størri tiltøk eru avlýst, og ferðingin millum lond hevur verið ein lítil brøkpartur av tí, hann var áðrenn. Videofundir avloystu vanligar fundir, og skúlabørn skuldu venja seg við fjarundirvísing heima við hús. Flogvallir hava verið sum spøkilsibýir, og á hurðunum inn til matstovurnar hevur oftast staðið "Closed". Eina løtu í 2020 virkaði tað, sum heimurin helt uppá at snara.

Eisini Føroyar vórðu raktar av Koronu-farsóttini, sum ferðaðist kring heimin sum ein hvirluvindur. Vit minnst øll, hvussu Løgmaður tann 12. mars 2020 kunngjórði, at Føroyar fóru niður í ferð. Stórir partur av tí virkseminum, vit vóru von við at takast við, steðgaði upp, skúlabørn fóru heim, og nógvar fyrítøkur stongdu í eitt tíðarskeið. Hetta kom púra óvart á okkum, og nógvar av teimum bjørtu ætlanum, vit høvdu lagt fyri árið, máttu endurskoðast.

Hóast hetta var ein skelkur fyri heimin og fyri Føroyar, var hetta tó ikki fyrstu ferð, at heimurin og Føroyar vórðu raktar av einari ógvusligari farsótt. Tá pokurnar gingu fyrst í 18. øld, rakti hetta Føroyar sera meint og loypti ræðslu á fólk. Koppsetingarevni var tó ikki tøkt, og royndir at føra evnið til Føroya miseydnadist, tí tað varð vorðið óvirkið, tá tað kom vegin fram.

Tað var ikki fyrr enn Nólsoyar Páll í 1805 lat ein av manningini á skipinum koppseta, og síðan allan túrin til Føroya førði koppsetingarevni frá einum persóni víðari til tann næsta, at tað bar til at fáa virkið koppsetingarevni til Føroya, so bróður Nólsoyar Páll, Jákup Nolsøe, kundi byrja at fáa koppsett fólk á klettunum.

Fyrítøkan handan Vinnuátakið 2021 hevur fingið navn eftir eitt av teimum skipunum, sum Nólsoyar Páll førði millum Danmark og Føroya við vøru fá ár áðrenn, hann førði koppsetingina til Føroya. Eins og Nólsoyar Páll neyvan hevði ímyndað sær, at hann skuldi fáa ein týðandi leiklut í at berjast við pokurnar í Føroyum, kom tað helst óvart á fyrítøkuna handan Vinnuátakið, at hon skuldi fáa ein týðandi leiklut í bardaganum móti farsóttini. Hon var í veruleikanum stovnað við heilt øðrum endamáli.

Tá korona rakti Føroyar, hevði fyrítøkan longu fakkunnleikan og tað mesta av teirri útgerð, sum kravdist fyri at gera PCR-koronakanningar. Fyrítøkan gjórði skjótt av og keypti írestandi útgerðina uttan rættliga at vita, hvør teirra leiklutur skuldi vera innan hetta økið, og hvussu leingi tað skuldi vara. Men tað vísti seg at vera ein røtt avgerð, tí síðani fyrítøkan fór undir at gera koronakanningar eru umleið 220.000 kanningar gjørdar og greinaðar.

Á sumri í 2020 vóru boð eftir fyrítøkuni at standa fyri kanningum av teimum ferðandi, sum komu til landið. Fyrítøkan yvirtók aftaná lutfalsliga stutta tíð koronakanningarnar frá sjúkrahúsverkinum og menti skjótt sína egnu bíleggingarskipan. Fyrítøkan hevur síðani staðið fyri royndartøkuni og stórum parti av PCR-kanningunum hjá ferðandi, sum komu til Føroya sjóvegis ella loftvegis.

Meðan bíðað hevur verið eftir almenna føroyska korona-passinum, menti fyrítøkan uppá lutfalsliga stutta tíð eina skipan við talgildum korona-passi. Fyrítøkan hevur útskrivað uml. 3.800 koronapass, sum hevur verið ein stór hjálp hjá føroyingum, sum ferðast uttanlands, ikki minst teimum sum ferðast í arbeiðsørindum.

Virksemið hjá fyrirkuni hevur eisini skapt áhuga uttanlands, og í seinnu helvt av 2020 fór fyrirkun í granskingarsamstarv við Pfizer, har fyrirkun fekk fígging til at menna koppsetingarevni. Skjótu svartíðirnar hava eisini skapt áhuga hjá Synlab, sum ger korunukanningar fyri UEFA. Fyrirkun er nú offisiellur partnari hjá Synlab.

Fyrirkun er eisini byrjað at innflyta test-útgørð beinleiðis frá framleiðaranum, og hetta hevur lækkað prísir munandi á slíkari útgørð, ikki bara fyri fyrirkuna, men eisini aðrar aktørar í Føroyum, sum nýta slíka útgørð.

Dómsnevndin hevur í sínum vali av Vinnuátakinum 2021 lagt dent á tann samfelagsliga og vinnuliga týdning, sum økti testkapasiteturin og óvanliga skjótu svartíðirnar hava havt við sær. Tað hevur havt ein avgerandi leiklut fyri, at vit hava kunnað fingið ein so vanligan gerandisdag, sum vit hóast alt hava havt í Føroyum í hesi óvanligu støðu. Serliga í tíðini, meðan vit bíðaðu eftir koppsetingarevni úr útlandinum. Fyri útflutningsvinnuna hevur tað verið altavgerandi, at fyrirkun hevur kunnað komið út til fyrirkurnar og gjørt regluligar kanningar av starvsfólkunum, so framleiðslan og útflutningurin vórðu órógvað minst møguligt.

Sum áður nevnt er fyrirkun uppkallað eftir einum av skipunum, sum Nólsoyar Páll førði, og skipið hjá Nólsoyar Páll er uppkallað eftir hav-nymfuni Thetis.

Ein samd dómsnevnd hevur valt korunukanningarnar hjá kanningarstovuni Thetis sum Vinnuátakið 2021.